

Плахотнікова Л. О.,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту, маркетингу та публічного управління;
Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ

ЕКОЛОГІЧНА ЛОГІСТИКА: ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРИ

Сучасний транспортний сектор є однією з найбільших енергоємних підсистем і посилення економічних інтеграційних взаємозв'язків зумовлює зростання попиту на транспорт, як пасажирський, так і вантажний. Це призводить до збільшення світового попиту на нафту, адже транспорт на 97% є залежним від нафти та має потужний вплив на видобуток нафти та викиди вуглекислого газу, оскільки під час горіння палива утворюється CO₂ та вуглекислий газ.

Транспортний сектор має найвищий показник використання та споживання загальної кількості сирової нафти потреба якої постійно нарощується. На шляху пошуку альтернативних видів палива через засоби енергозаміщення і енергозбереження, найбільш прийнятними та ймовірним у застосуванні пропонується «зелений» водень так і біопаливо (паливо із рослинної та тваринної сировини, або органічних промислових відходів) чи електроенергія з відновлюваних джерел.

1. Водень, як заміна використання традиційним ресурсам палива для виробництва енергії вже давно знаходяться в центрі уваги. Воднева економіка, або «зелений водень» обіцяє створити екологічно чисту енергетичну систему, що заснована на відновлюваних джерелах виробництва із нульовим рівнем викидів.

Використання водню, як транспортного енергоносія було широко розрекламовано, як ключове рішення для багатьох екологічних і геополітичних проблем пов'язаних зі спалюванням палива на основі нафти (бензин, дизель). Однак, водневі транспортні засоби, повинні подолати низку викликів технічних та економічних для можливості їх використання, як автомобіля малої вантажопідйомності. Успіх водневих авто залежить від наявності критичного інфраструктура і головною перешкодою є витрати, пов'язані з розвиток водневої енергосистеми. Воднева економіка розвивається повільно і швидкий перехід на водень відбудеться лише за умов сильної державної підтримки у поєднанні із змінами суспільних екологічних цінностей, технологічних проривів.

2. Використання електричних та гібридно-електричних транспортних засобів останнім часом стає популярним, наприклад Toyota Prius, Tesla тощо. Транспортні засоби з електроприводом такі як потяги, трамваї, тролейбуси, навантажувачі у своїй продуктивності є достатньо ефективними за впливом на екологію навколишнє середовище. Інфраструктура для використання електромобілей розвивається швидко (зарядні пристрої та системи акумуляторів, розумні паркування та зарядні станції)

Більшість електромобілів мають акумуляторну систему ємністю 4 кВт/год або можуть працювати на викопному паливі, або комбінації обох, що веде до

широкого спектру переваг, включаючи зменшення залежності від нафти, підвищення економії палива та енергоефективності та зменшити викиди парникових газів.

Ця концепція з чисто електричними та гібридними автомобілями, що спроможні приєднуватися до мережі та завантажувати-розвантажувати електричну енергію, може допомогти керувати електроенергією краще, надаючи можливість власникам транспортних засобів заробляти гроші, продаючи електроенергію до мережі під час паркування. Технології Vehicle-to-Grid (V2G) надає можливість просування прискорити перехід до користування транспортним засобом з електричним приводом та довести його життєздатність.

Звичайно, на шляху переходу до використання транспортних засобів з енергозаміщенням і енергозбереженням існують ряд бар'єрів виходу на ринок:

- висока початкова вартість автомобіля (ціна на електричні або гібридні електромобілі вища, ніж на звичайні.)
- проблеми бортового зберігання палива – обмежений діапазон використання акумуляторів в електромобілях.
- питання безпеки та відповідальності (нові технології часто викликають скептицизм громадськості).
- висока вартість пального (у порівнянні з бензином)
- обмежена кількість спеціалізованих автозаправних станцій.

Відповідно, розвиток нової інфраструктури залежать від споживацької поведінки, первинних джерела енергії для виробництва електроенергії або водню, а також його зберігання, доступу і розподілу електроенергії.

Список використаних джерел

1. Knez, M., Rosi, B., Sternad, M., Bajor, P.: Positive impact of electrical energy resources on the implementation of logistics operations; in. 2nd Congress of Roads, Sarajevo BiH, 2009.
2. Kvasz, M., Bajor, P., Knez, M.: Environmental background of V2G solutions; in. 6th Bata Conference, Zlin CZ, 2010
3. Плахотнікова Л.О. Екомаркетинг у діяльності сучасного підприємства. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 17 жовтня 2019 року.* Київ : ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2019. С. 315 - 317.
4. Плахотнікова Л.О. Логістичні послуги: особливості проведення маркетингової збутової політики підприємства в сучасних умовах ринку. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції, 17 жовтня 2022.* Київ : ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2022. С. 384-388.